

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 24 декември 2020 година, врз основа на примена жалба од Истражувачка репортерска лабораторија (ИРЛ), ја донесе следната:

ОДЛУКА

Интернет – порталот „Нетпрес“, со текстот насловен „Документот за лажни вести не е став на Европскиот парламент, ова е доказ дека зад вистинската хистерија на лажни вести стои Заев“, го прекрши Кодексот на новинарите во членовите 1 и 14.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 10 декември 2020 година, Истражувачката репортерска лабораторија (ИРЛ) поднесе жалба за текстот со наслов „Документот за лажни вести не е став на Европскиот парламент, ова е доказ дека зад вистинската хистерија на лажни вести стои Заев“, објавен на 5 декември 2020 година, на интернет – порталот „Нетпрес“ (www.netpress.com.mk).

Во жалбата се наведува дека текстот содржи неточно и нефер известување и мешање на факти и мислење, вест и коментар, односно дека Кодексот на новинарите е прекршен во членовите 1 и 13.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет – порталот „Нетпрес“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Медиумот не одговори на наводите на жалбата.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **ОСНОВАНА** и едногласно одлучи дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членовите 1 и 14.

Член 1: „Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно“.

Член 14: „Известувањето од политичките процеси, посебно од изборите, треба да биде непристрасно и избалансирано“.

Комисијата во оспорениот текст не најде елементи на мешање на факти и мислење, вест и коментар, ниту дека Кодексот на новинарите е прекршен и во членот 13, на што упатува подносителот на жалбата.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 24 декември 2020 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина.

Комисијата, најнапред, заклучи дека во оспорениот текст се пренесува соопштение за јавност на партијата ВМРО-ДПМНЕ, кој се однесува на документ на Европскиот парламент посветен на темата лажни вести. Иако Комисијата се согласи дека порталот „Нетпрес“ соопштението го пренел интегрално и без интервенции во содржината, сепак Комисијата констатира дека спорен е насловот на текстот. Имено, од самиот наслов, во кој не е јасно нагласено кој стои зад соопштението (во случајов, партијата ВМРО-ДПМНЕ), се добива впечаток дека тоа е факт или резултат на некакво истражување на самиот медиум:

„Документот за лажни вести не е став на Европскиот парламент, ова е доказ дека зад вистинската хистерија на лажни вести стои Заев“

Комисијата смета дека вака поставениот наслов, без експлицитно да се наведе изворот на цитатот, создава забуна кај читателите и отвора реална можност за манипулација и доведување на јавноста во заблуда. Имено, читателот, во случајов, би морал целосно да го прочита текстот за да заклучи дека се работи за партиски став, а не за факт или сознание на медиумот, како што се подразбира од насловот. Дека станува збор за партиско соопштение може да се утврди дури во седмиот, односно претпоследен пасус од текстот, што самото по себе, отвора сомнежи дека медиумот веста се обидел да ја пласира како „скриен факт“. Медиумите мора јасно да разграничат што е партиски став, а што е факт.

Оттука, Комисијата најде дека во текстот е прекршен **членот 1** од Кодексот на новинарите, според кој, новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци.

Во продолжение, Комисијата утврди дека во текстот е прекршен и **членот 14** од Кодексот на новинарите, кој налага дека известувањето од политичките процеси, треба да биде непристрасно и избалансирано. **Соопштенијата на политичките партии или други групи и организации мораат да бидат јасно означени, а нивната редакциска обработка не смее да ги менува фактите, контекстот и смислата.**

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова – Илиеска и Ердџан Ахмет.

Се обврзува интернет – порталот „Нетпрес“ (www.netpress.com.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

